

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 498/2025-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátmi Mgr. Štefanom Kysuckým, Kamenná 29, Žilina, a Mgr. Dávidom Štefankom, Povožnícka 18, Bratislava, proti uzneseniam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tost/51/2024 z 22. januára 2025 a sp. zn. 2Tost/29/2025 z 22. júla 2025 a postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní sp. zn. BB-4T/18/2016 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní sp. zn. BB-4T/18/2016 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Špecializovanému trestnému súdu **prikazuje** v konaní sp. zn. BB-4T/18/2016 konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadost'učinenie **3 000 eur**, ktoré **je** Špecializovaný trestný súd **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Špecializovaný trestný súd **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jej advokátovi Mgr. Dávidovi Štefankovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavným sťažnostiam **nevychováje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa dvomi ústavnými sťažnosťami z 10. apríla 2025 a 2. septembra 2025, konanie o ktorých bolo spojené na spoločné konanie, domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami najvyššieho súdu o jej sťažnostiach proti uzneseniam Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „ŠTS“). Okrem toho sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom ŠTS v trestnom konaní. Žiada priznať finančné zadostučinenie 43 000 eur.

II.

2. Sťažovateľka je od roku 2016 obžalovaná s ďalšími osobami z pokračovacieho zločinu neodvedenia dane a poistného. Sťažovateľke bola 17. marca 2011 v jej rodinnom dome pri domovej prehliadke zaistená hotovosť 237 650 eur a 500 britských libier. Dňa 3. mája 2023 požiadala ŠTS o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov z dôvodu, že je zasahované do jej základných práv a zaistené finančné prostriedky pochádzajú z dlhodobých úspor a podnikateľskej činnosti, a nie z trestnej činnosti. Uznesením ŠTS zo 14. augusta 2023 bola jej žiadosť zamietnutá, proti čomu podala sťažnosť. Uznesením najvyššieho súdu zo 4. októbra 2023 bolo uznesenie ŠTS zrušené. ŠTS uznesením zo 14. augusta 2024 žiadosť sťažovateľky znovu zamietol z dôvodu, že vec je potrebná pre trestné konanie a prichádza do úvahy jej prepadnutie alebo zhabanie. Proti uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd prvou ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 22. januára 2025 tak, že ju zamietol. Najvyšší súd uviedol, že je tu dôvodné podozrenie, že zaistené peniaze pochádzajú z trestnej činnosti, pre ktorú je sťažovateľka stíhaná, a prichádza do úvahy ich prepadnutie alebo zhabanie, a preto nie je dôvod na vrátenie veci.

3. ŠTS uznesením z 27. marca 2025 z rovnakých dôvodov zamietol ďalšiu žiadosť sťažovateľky o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov. Uznesením najvyššieho súdu namietaným druhou ústavnou sťažnosťou najvyšší súd rozhodol tak, že sťažnosť sťažovateľky zamietol z rovnakých dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení uznesenia namietaného prvou ústavnou sťažnosťou.

4. ŠTS rozsudkom zo 16. apríla 2025 sťažovateľku uznal vinnou zo zločinu daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona a uložil jej trest odňatia slobody na osem rokov, trest zákazu činnosti na sedem rokov a zároveň trest prepadnutia majetku podľa § 58 ods. 1 Trestného zákona. Proti rozsudku ŠTS podala sťažovateľka odvolanie, ktoré ŠTS predložil najvyššiemu súdu na rozhodnutie.

III.

5. Podľa sťažovateľky je neprípustné, aby finančné prostriedky boli zaistené 14 rokov, čo je podľa nej v rozpore s § 95 Trestného poriadku, podľa ktorého zaistovacie inštitút má mať dočasný a predbežný charakter. Sťažovateľka považuje namietané uznesenia najvyššieho súdu za nedostatočne odôvodnené, keďže z nich nevyplýva, na základe akých dôkazov, skutkových zistení a právnych úvah dospel k záveru, že u nej treba očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku. Sťažovateľka zároveň namieta prietahy v postupe ŠTS. Zdôraznila, že je osobou vyššieho veku s pribúdajúcimi zdravotnými problémami a nepovažuje za humánne, aby jej boli naďalej zadržované finančné prostriedky a aby súd vo veci konal tak neúnosne dlhú dobu.

6. ŠTS k ústavnej sťažnosti uviedol, že nemal pochybnosti o tom, že finančné prostriedky pochádzajú z trestnej činnosti dlhodobo páchanej sťažovateľkou. ŠTS podotkol, že sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť 9. apríla 2025, teda bezprostredne pred rozhodnutím ŠTS zo 16. apríla 2025, a ďalšia ústavná sťažnosť bola podaná 2. septembra 2025, teda už po rozhodnutí a predložení

veci na rozhodnutie o odvolaní najvyššiemu súdu. ŠTS poukázal na rozhodnutie ústavného súdu (I. ÚS 656/2024), ktorým ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol, pričom obsahovo je totožná s týmito ústavnými sťažnosťami. Podľa ŠTS konal bezprieťahovo, o čom svedčí celkový počet vykonaných pojednávaní a úkonov súvisiacich s namietaným trestným konaním. Dodal, že sťažovateľka sa obštrukčným konaním snažila mariť včasné prejednanie veci vrátane sústavného podávania žiadostí o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov, ako aj využívanie všetkých riadnych opravných prostriedkov.

7. Najvyšší súd poukázal na to, že sťažovateľka si protirečí, keď na jednej strane tvrdí, že zaistené peňažné prostriedky nie sú v jej vlastníctve, ale vo vlastníctve jej firiem, a na strane druhej tvrdí, že je zasahované do jej vlastníckeho práva. K dĺžke zaistenia peňažných prostriedkov vyslovil názor, že trestné stíhanie trvá relatívne dlhú dobu, avšak vzhľadom na procesný postup a vykonané úkony je táto doba proporcionálna. Všetky vykonané dôkazy v dostatočnej miere napriek plynutiu času odôvodňujú podozrenie o tom, že zaistené finančné prostriedky pochádzajú z trestnej činnosti, pre ktorú je vedené trestné stíhanie. Dodal, že zároveň nebolo zistené, že by parciálne zaistenie malo negatívny dopad na sťažovateľku v takom rozsahu, že by zasahovalo do uspokojovania jej základných existenčných potrieb.

IV.

8. V rozsahu proti porušeniu ústavných práv sťažovateľky namietanými uzneseniami najvyššieho súdu je ústavná sťažnosť nedôvodná, a preto jej nebolo vyhovené. Zaistenie peňažných prostriedkov predstavuje dočasný zásah a z pohľadu možného porušenia ústavných práv podľa čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu treba preskúmať, či má zákonný podklad, či ho vydal príslušný štátny orgán, či nie je prejavom svojvôle a či nastoľuje spravodlivú rovnováhu medzi ústavnými právami a legitímnym záujmom, ktorý je zaistením majetku sledovaný (IV. ÚS 51/2019, II. ÚS 480/2021). Viacročné zaistenie majetku je potrebné podrobiť prísnejšiemu prieskumu, v ktorom dôležitú úlohu zohráva to, (i) či samotné trestné konanie prebieha bez priedňav, (ii) aký má priebeh trestného procesu vplyv na argumenty, na ktorých je zaistenie založené, a tiež (iii) aký je dopad zaistenia na dotknutú osobu (IV. ÚS 51/2019).

9. Dĺžka zaistenia majetku sťažovateľky dosiahla 14 a pol roka a na ŠTS sa konanie proti sťažovateľke vedie už deväť rokov. V prípade už na prvý pohľad extrémne dlhého trestného konania nie je potrebné podrobne skúmať postup príslušného súdu a tento postup sa považuje za porušenie práv dotknutých osôb, ak všeobecný súd na ospravedlnenie dĺžky konania neuvedie dostatočne relevantné skutočnosti (III. ÚS 146/2024, bod 11 a IV. ÚS 51/2019, bod 26). Najvyšší súd však uviedol relevantné skutočnosti, prečo v danom prípade považoval za dôležitejšie na základe vykonaných dôkazov ponechať finančné prostriedky sťažovateľky zaistené aj napriek tomu, že dĺžka konania je neprimeraná. Ako ospravedlňujúce dôvody uviedol skutkovú a právnu náročnosť trestnej veci, ktorej predmetom je 293 skutkov, na páchaní ktorých sa vo veľkom rozsahu mala podieľať sťažovateľka, rozsah spisu 26 199 strán, množstvo hlavných pojednávaní, ako aj obštrukcie zo strany viacerých obžalovaných spolu s využívaním všetkých dostupných procesných oprávnení, o ktorých bolo potrebné rozhodovať. Tieto okolnosti považoval za také objektívne dôvody, ktoré odôvodňujú dĺžku trvania zaistenia peňažných prostriedkov.

10. Aj keď trestné konanie je neprimerane dlhé, najvyšší súd vzal do úvahy a kládol väčší dôraz na argumenty, na ktorých je zaistenie založené, a dopad zaistenia na sťažovateľku, ktorý neohrozuje základné existenčné potreby sťažovateľky. ŠTS zdôraznil, že nemal pochybnosti o tom, že finančné

prostriedky z dôvodov, ktoré vyplývajú z jeho jednotlivých uznesení i uznesení najvyššieho súdu, ako aj z rozsudku ŠTS, pochádzajú z trestnej činnosti dlhodobo páchanej sťažovateľkou. Namietané uznesenia najvyššieho súdu preto nemožno považovať za arbitrárne či svojvoľné, keďže logickým spôsobom vysvetlil, prečo považoval samotné zaistenie na základe vyvíjajúceho sa trestného konania a dokazovania za dôležitejšie ako jeho celkovú dĺžku. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že ŠTS rozhodol a sťažovateľku uznal vinnou zo spáchania zločinu daňového podvodu a okrem iného jej uložil trest prepadnutia majetku. Hoci dĺžka zaistenia už nie je primeraná, z ústavného hľadiska prevažuje účel zaistenia a zabránenie ďalšiemu nakladaniu s výnosmi z trestnej činnosti nad právom sťažovateľky vlastniť majetok.

11. Vo veci sťažovateľky tak nie je dôvod odchyliť sa od predchádzajúcich uznesení (I. ÚS 280/2025 a III. ÚS 616/2025), ktorými boli odmietnuté ako zjavne neopodstatnené ústavné sťažnosti inej sťažovateľky (obchodnej spoločnosti), ktorej boli v tom istom konaní zaistené v marci 2012 peňažné prostriedky. Táto obchodná spoločnosť bola prostredníctvom sťažovateľky v žalovanom období súčasťou reťazca firiem, v mene ktorých si mali obžalovaní v rámci organizovanej skupiny neoprávnene nárokovať od správcov dane vrátenie nadmerného odpočtu DPH na základe fiktívnych fakturovaných zdaniteľných plnení.

12. Čo sa týka základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, jeho účelom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

13. Nemožno pochybovať o tom, že vec sťažovateľky sa v dôsledku množstva skutkov, pre ktoré bola podaná obžaloba, viacerých obžalovaných a veľkého počtu spoločností, v súvislosti s ktorými boli vyplácané vratky nadmerného odpočtu DPH, a rozsiahleho dokazovania vyznačuje právnou a procesnou náročnosťou, ktoré viedlo k predĺženiu konania. K tomu podstatne prispelo i obštrukčné konanie sťažovateľky a ostatných obžalovaných. Tieto faktory však nie sú spôsobilé vyvrátiť záver, že doterajšia dĺžka konania je neprimeraná. Súd v trestnom konaní musí zabezpečiť taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty. Prípad sťažovateľky, keď od podania obžaloby v roku 2016 uplynulo takmer deväť rokov, možno za extrémny jednoznačne považovať. Už len to odôvodňuje záver o porušení ústavných práv sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote. Preto bolo v tejto časti ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyhovené a ŠTS prikázané, aby konal bez zbytočných prietáhov.

14. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, postup súdu, význam sporu pre sťažovateľku a správanie sťažovateľky bolo jej podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 3 000 eur s tým, že vo zvyšku nebolo jej návrhu vyhovené.

15. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej ŠTS podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením

advokátom Mgr. Dávidom Štefankom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti – 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) zvýšené o daň z pridanej hodnoty, pretože advokát sťažovateľky je platiteľom dane z pridanej hodnoty, predstavuje 949,17 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu